

Sygn. akt I NWW 275/22

POSTANOWIENIE

Dnia 25 stycznia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maria Szczepaniec

w sprawie z powództwa V. S.A. z siedzibą w W.
przeciwko Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
z udziałem: P. S.A. z siedzibą w W., P. S.A. z siedzibą w W., V. S.A. z siedzibą w W.
w przedmiocie wniosku o wyłączenie sędziów Sądu Apelacyjnego w Warszawie:
J. M. i A. Z. od rozpoznania sprawy VII AGz 62/22 zainicjowanej zażaleniem
powoda na postanowienie Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony
Konkurencji i Konsumentów z dnia 17 grudnia 2021r., XVII Amz 85/20,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w
dniu 25 stycznia 2023 r.,

pozostawia wniosek bez rozpoznania

UZASADNIENIE

Profesjonalny pełnomocnik powodowej spółki V. S.A. z siedzibą w W. pismem z 12 września 2022 r. zawniósł o wyłączenie sędziów Sądu Apelacyjnego w Warszawie: J. M. i A. Z. od rozpoznania sprawy VII AGz 62/22 zainicjowanej zażaleniem powoda na postanowienie Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 17 grudnia 2021 r., XVII Amz 85/20.

W uzasadnieniu wskazał, że co do ww. sędziów zachodzą podstawy do ich wyłączenia od rozpoznawania niniejszej sprawy z mocy samej ustawy, tj. w trybie art. 48 § 1 pkt 1 k.p.c., o czym sędziowie: J. M. i A. Z. powinni zawiadomić Sąd Apelacyjny w Warszawie przez złożenie oświadczenia przewidzianego w art. 51 k.p.c. Argumentacja obszernego uzasadnienia wniosku o wyłączenie sędziów

sprowadzała się do kwestionowania umocowania wskazanych w nim sędziów do wykonywania zadań z zakresu wymiaru sprawiedliwości w związku z okolicznością, że w ocenie wnioskodawcy powołani zostali niezgodnie z prawem na urzędy sędziowskie. Wnioskodawca wskazał, że jego zdaniem zachodzi uzasadniona wątpliwość, że skład sądu rozpoznającego sprawę VII AGz 62/22 został obsadzony niezgodnie z przepisami prawa, tj. z art. 187 ust. 1 pkt 2) Konstytucji RP w zw. z art. 60 p.u.s.p. w zw. z art. 3 ust. 1 pkt 1) i 2) ustawy z 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa. Wywodził, że skład orzekający w osobach sędziów: J. M. i A. Z. jest sprzeczny z przepisami prawa, gdyż sędziowie zostali powołani na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej na podstawie przepisów ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa, ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2018, poz. 3).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek nie zasługiwał na uwzględnienie, gdyż przytoczona w nim argumentacja nie stanowiła uzasadnienia dla podniesionych twierdzeń o braku niezależności sądu lub niezawisłości sędziów Sądu Apelacyjnego w Warszawie: J. M. i A. Z..

Zgodnie z art. 26 § 2 u.SN, do właściwości Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych należy rozpoznawanie wniosków lub oświadczeń dotyczących wyłączenia sędziego albo o oznaczenie sądu, przed którym ma się toczyć postępowanie, obejmujących zarzut braku niezależności sądu lub braku niezawisłości sędziego. Jednocześnie, stosownie do treści art. 26 § 3 u.SN, wniosek, o którym mowa w art. 26 § 2 u.SN, pozostawia się bez rozpoznania, jeżeli obejmuje ustalenie oraz ocenę zgodności z prawem powołania sędziego lub jego umocowania do wykonywania zadań z zakresu wymiaru sprawiedliwości. Sąd rozpoznający sprawę przekazuje niezwłocznie wniosek Prezesowi Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych celem nadania mu dalszego biegu na zasadach określonych w odrębnych przepisach. Przekazanie wniosku Prezesowi Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych nie wstrzymuje biegu toczącego się postępowania. Stosownie do przywołanych przepisów kognicja Sądu

Najwyższego ograniczona jest do badania wniosku o wyłączenie sędziego obejmującego zarzut braku niezależności sądu lub braku niezawisłości sędziego. W pozostałym zakresie zastosowanie znajdują przepisy regulujące orzekanie w sprawach o wyłączenie sędziego w trybie procedury właściwej dla danej sprawy.

Odwołując się do wyroku TSUE z 19 listopada 2019 r. w połączonych sprawach C-585/18, C 624/18 i C 625/18, A.K. i in. przeciwko Sądowi Najwyższemu wskazać należy, że nie wynika z niego, by powołanie sędziego sądu powszechnego na wniosek KRS w składzie, wynikającym z przepisów ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. mogło oznaczać automatycznie, że sędzia taki nie jest niezawisły lub sąd z jego udziałem nie jest niezależny. Wprost przeciwnie, wyrok ten jednoznacznie wskazuje, że powołanie sędziego na wniosek tak ukształtowanej KRS, jest tylko jedną z przesłanek, która mogłaby ewentualnie pozwolić na uznanie sędziego za niedostatecznie niezawisłego lub sąd z jego udziałem za pozbawiony przymiotu niezależności. Nie jest to jednak bynajmniej przesłanka wystarczająca (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z: 6 maja 2020 r., I NWW 30/20; 8 maja 2020 r., I NWW 7/20; 20 maja 2020 r., I NWW 15/20; 23 grudnia 2020 r., I NWW 105/20).

W przywołanym judykacie Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej stwierdził m.in., że: „Stopień niezależności KRS od władzy ustawodawczej i wykonawczej przy wykonywaniu zadań powierzonych jej przez ustawodawstwo krajowe jako organowi, któremu na mocy art. 186 Konstytucji RP powierzono misję stania na straży niezależności sądów i niezawisłości sędziów, może mieć znaczenie przy dokonywaniu oceny, czy wyłonieni przez nią sędziowie będą w stanie spełnić wymogi niezawisłości i bezstronności wynikające z art. 47 Karty Praw Podstawowych” (pkt 139). Tym samym, okoliczność ewentualnego braku niezależności KRS nie stanowi samoistnej przesłanki kontestowania niezależności i niezawisłości sędziego powołanego na wniosek KRS. Dopiero bowiem kumulatywne zaistnienie okoliczności wskazanych w pkt 147-151 wyroku TSUE oraz dodatkowo brak niezależności KRS, może prowadzić do skutecznego zakwestionowania niezawisłości danego sędziego.

Tymczasem pełnomocnik powodowej spółki nie sformułował żadnych konkretnych zarzutów mających świadczyć o braku niezawisłości sędziów Sądu

Apelacyjnego w Warszawie: J. M. i A. Z. lub braku ich niezależności. Osia argumentacji zgłoszonego wniosku jest kontestowanie procedury konkursowej prowadzonej przez Krajową Radę Sądownictwa, a ukształtowaną przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2018, poz. 3). Kluczowa jest okoliczność, że kwestionowana przez pełnomocnika procedura była przedmiotem kontroli konstytucyjności przeprowadzonej przez jedyny umocowany konstytucyjnie do tego organ, jakim jest Trybunał Konstytucyjny. W efekcie tej kontroli, sporne regulacje, wyrokiem z 25 marca 2019 r., K 12/18 uznane zostały za zgodne z art. 187 ust. 1 pkt 2 i ust. 4 w związku z art. 2, art. 10 ust. 1 i art. 173 oraz z art. 186 ust. 1 Konstytucji RP. Przy czym należy nadmienić, że zgodnie z treścią art. 190 ust. 1 Konstytucji RP, orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego mają moc powszechnie obowiązującą i są ostateczne. Oznacza to, że wiążą wszystkie podmioty występujące w obrocie prawnym, a więc zarówno strony i uczestników postępowania, jak również organy stosujące prawo.

Odnosząc się do przywołanej przez pełnomocnika powodowej spółki uchwały Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2020 r., BSA I 4110 1/20 wskazać należy, że wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z 20 kwietnia 2020 r., U 2/20, została uznana za niezgodną z art. 179, art. 144 ust. 3 pkt 17, art. 183 ust. 1, art. 45 ust. 1, art. 8 ust. 1, art. 7 i art. 2 Konstytucji RP, art. 2 i art. 4 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej (Dz.U. 2004, nr 90, poz. 864/30 ze zm.) oraz art. 6 ust. 1 EKPCz. Orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego wiąże zaś bezpośrednio zarówno wszystkie składy sędziowskie sądów powszechnych, jak i wszystkie składy sędziowskie Sądu Najwyższego, wobec czego uchwała Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2020 r., BSA I 4110 1/20 utraciła swój walor normatywny ze względu na niezgodność z Konstytucją RP.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Najwyższy, na podstawie przepisu art. 26 § 3 u.SN, orzekł jak w sentencji.